

Käsiasekiellon hinta: yli 116 miljoonaa

21.11.2008 15:21

Hallituksen pohtima käsiaseiden täyskielto on kaatumassa hintaan. Yksityisen omaisuuden takavarikointi maksaisi valtiolle lunastuskorvauksina vähintään 116 miljoonaa euroa.

Pääministeri **Matti Vanhasenkin** (kesk.) aikoinaan ehdottama ja kansalaisadressilla vahvistettu käsiaseiden täyskielto on torppautumassa hankkeen kalleuteen.

- Tällä hetkellä sisäministeriössä on käynnissä laaja selvitystyö asealaista, mutta käsiaseiden täyskieltoa emme valmistelee, kertoo sisäministeri **Anne Holmlund** (kok.).

Kiellon arvioidut kustannukset ehtivät jo pelästyttää budjetinlaatijat.

Mikäli nyt Suomesta löytyvät arviolta 290 000 laillista pistoolia ja revolveria kiellettäisiin, valtio joutuisi perustuslakiin kirjatun omaisuudensuojan takia keräämään ne pois ja maksamaan niistä pakkolunastushinnan.

Luvallisten käsiaseiden myyntihintojen haitari on suuri, käytetyilläkin hieman alle sadasta eurosta yli tuhanteen euroon.

Varsinaiset kilpa-aseet voivat olla tuhansien eurojen hintaisia.

Vakuutusyhtiöiden mukaan keskiverto tarkkuuspistooli arvioidaan kotivakuutuksissa korvaushinnaltaan noin 500 euron arvoiseksi.

Jos tyypillisen harrastuskäytössä olevan käsiaseen käypä arvo määriteltäisiin reippaasti alakanttiin 400 euroksi, korvaussumma nousisi silti yli 116 miljoonaan euroon.

Summaan eivät sisälly esimerkiksi takavarikoitavat panokset.

Ei siis ihme, ettei ensi vuoden lisäbudjetissakaan näkynyt takavarikointiin korvamerkittyä rahaa.

- Määrärahaa tähän tarkoitukseen ei ole ollut tarpeellista varata, Holmlund perustelee.

Hallituksella ei olisi kovin helppoja keinoja näin ison rahakasan löytämiseksi. Esimerkiksi viinaveron 10 prosentin korotus tuo valtiolle ensi vuonna 65 miljoonaa euroa, ja sekin kuluu budjetin paikkaamiseen. **Perustuslakivaliokunta: täyskorvaus kaikille** *Taloussanomat* kysyi eduskunnan perustuslakivaliokunnan jäseniltä, voisiko aseiden takavarikoinnin toteuttaa poikkeuksellisesti ilman korvausta, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden nimissä.

Kansanedustajien mielestä ei.

- Käsittääkseni omaisuudensuoja on tällaisissa asioissa hyvin selvä. Muissakin maissa, joissa kieltoja on toteutettu, valtio on joutunut korvaamaan yksityisen omaisuuden menetykset, sanoo valiokunnan jäsen **Ville Niinistö** (vihr.).

Jos kauppiaille korvattaisiin laillisen kauppatavaran pakkolunastuksen menetykset kirjanpito hinnalla, sama pitäisi yhdenvertaisuussyistä tehdä myös yksityisille kansalaisille.

- Täyskorvauksen on oltava sama kaikille, sanoo valiokunnan puheenjohtaja **Kimmo Sasi** (kok.).

Yrittäjien vahingonkorvausvaateet todennäköisesti työllistäisivät tuomioistuimia vuosiksi. Lisäksi käsiaseisiin kuuluvat tarvikkeet ja patruunat tulisi todennäköisesti myös korvata jollain tavalla.

- Jos muu omaisuus menettää pakkolunastuksen takia arvonsa, korvaus voi kohdistua myös siihen. Tätä on hyvin vaikea arvioida etukäteen, Sasi arvioi.

Valiokunnan varapuheenjohtaja **Jacob Söderman** (sd.) ei pidäkään kaikkien käsiaseiden pakkolunastusta järkevänä nykyisessä taloustilanteessa.

- Se olisi raskas operaatio, eikä siitä ilmeisesti olisi vastaavaa hyötyä, sanoo Söderman.

Hänen mielestään aselupaehtojen jyrkkä kiristäminen ja lupavalvonnan parantaminen olisi kokonaisuutena toimivampi ratkaisu kuin täyskielto. **Britannian asekielto maksoi yli 137 miljoonaa euroa**

Myös perustuslakivaliokunnan varajäsen, vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Annika Lapintie** arvioi, että aseiden hallussapidon rajoittaminen on nyt helpompi vaihtoehto. Kieltoajatusta hän ei kuitenkaan vielä hylkäisi.

- Toteutuksessa voitaisiin käyttää hyväksi esimerkiksi Englannin kokemuksia, sanoo Lapintie.

Britanniassa valtio lunasti vuoden 1998 käsiasekiellon jälkeen noin 162 000 asetta panoksineen. Omistajille maksettiin korvauksina yli 80 miljoonaa puntaa.

Nykyrahassa summa vastaisi 137,8 miljoonaa euroa. Lisäksi takavarikoinnin järjestelyt ja aseiden tuhoaminen maksoivat valtiolle ehkä kymmenisen miljoonaa.

Sisäasiainministeriö on aikonut tuoda esityksensä uudeksi aselaiksi eduskunnalle ensi keväänä.

Yksi yhä suunnittelulistalla oleva vaihtoehto on tetyntyyppisten, yleisimpiin urheiluammuntalajeihin soveltumattomien käsiaseiden kielto.

- Selvitystyön valmistuttua tästä tehdään tarkemmat poliittiset linjaukset, Anne Holmlund sanoo.

Kirjoittaja: Petri Korhonen
petri.e.korhonen@sanoma.fi

<http://www.taloussanomat.fi/politiikka/2008/11/21/kasiasekiellon-hinta-yli-116-miljoonaa/200830102/12>